Vogelnieuws

Ab Steenvoorden

Duinpiepers

Een tweetal Duinpiepers zijn het afgelopen kwartaal in onze omgeving waargenomen (zie waarnemingenlijst). De Duinpieper wordt vrijwel jaarlijks in onze omgeving waargenomen, maar altijd in zeer kleine aantallen. Een enkel jaar komt het weleens voor dat er redelijk wat Duinpiepers worden waargenomen, zoals bijvoorbeeld in 1992, toen er in nog geen maand tijd 68 exemplaren werden geteld over de Puinhoop bij Katwijk. Het hoogste aantal dat tot nu toe in Noordwijk is gezien, is 4 exemplaren in één maand tijd in 1986.
De Duinpieper is in tegenstelling tot wat z'n naam doet vermoeden géén broedvogel van de duinen. Het is een vogel die voorkomt op zandverstuivingen en heidevelden, met veel zandige plekken.
Nederland ligt aan de Noordwestrand van het verspreidingsgebied van de Duinpieper. De totale broedpopulatie van de soort in Nederland wordt geschat op zo'n 50 tot 75 paar. De belangrijkste broedgebieden zijn te vinden op de Veluwe en in Noord-Brabant.
De vogels die langstrekkend in onze omgeving gezien worden, zijn waarschijnlijk afkomstig uit Zuid-Zweden, Denemarken en Noord-Duitsland.

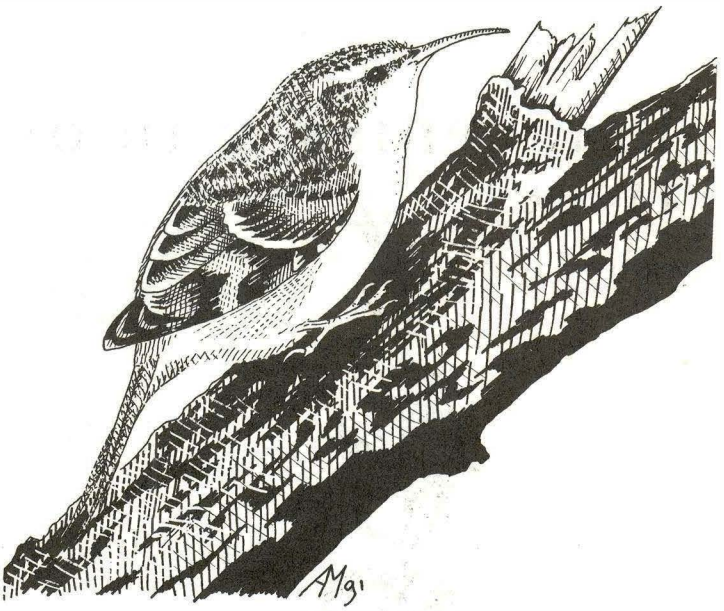
Kleine Jagers langs de Noordwijkse kust

Langs de Nederlandse kust worden vrijwel jaarlijks vier verschillende soorten jagers waargenomen, de Grote Jager, de Middelste jager, de Kleine Jager en de Kleinste Jager. De Kleine Jager is van deze vier jagersoorten nog het meest aan de kust gebonden en wordt dan ook veel vaker waargenomen dan de andere drie soorten.
Kleine Jagers leven van vis, die ze van meeuwen en sterns weten te bemachtigen. De jager achtervolgt de meeuw of stern net zo lang totdat deze het voedsel uitbraakt wat ze reeds bemachtigd hadden.
Naast roofvogels zijn de jagers één van de vogelfamilies die het moeilijks te determineren zijn. Jagers vallen op door hun grote variatie in grootte, kleurfase en verenkleed.
Bij de Kleine Jager zijn twee kleurfasen te onderscheiden, namelijk de lichte fase en de donkere fase. Kleine Jagers kunnen het hele jaar door voor de Nederlandse kust worden waargenomen, maar de grootste aantallen worden gezien tijden de trekperioden.
Deze trekperioden, in het voorjaar en het najaar vallen vrijwel precies samen met de trek van veel soorten sterns. Ook langs de Noordwijkse kust worden jaarlijks enkele tientallen Kleine Jagers waargenomen. Zo werden er in augustus 28 exemplaren en in september 70 exemplaren waargenomen.

Vogels op de voerplank

Als het buiten kouder gaat worden en er vanwege vorst of sneeuw slecht aan voedsel te komen is, trekken veel vogelsoorten naar bebouwde gebieden. Soorten die je normaliter niet of nauwelijks ziet, kunnen dan ineens in de tuin opduiken.
Grote groepen Vinken en Kepen zijn dan te vinden in groenstroken langs de weg, Roodborstjes en Heggemussen scharrelen door tuinen. Als de winter echt inzet en er worden temperaturen van ver onder het vriespunt gehaald komen ook de vogels die tot dan in afgelegen gebieden zaten de tuinen bezoeken, zoals bijvoorbeeld groepen Koperwieken en Kramsvogels, Groenlingen, verschillende mezensoorten en misschien wel een Grote Bonte Specht, of een Boomkruiper.

Gelukkig voor deze vogels, de echte standvogels, zijn er veel mensen die in het winterhalfjaar voer voor de vogels buiten leggen. Dit varieert vaak van een netje met pinda's in de boom tot een compleet vijf-gangen menu in het voerhuisje. Vaak vragen mensen zich af of het voeren van de vogels rond het huis in het winterhalfjaar wel nuttig is.
Een uitgebreid onder in Groot-Brittannië heeft aangetoond dat ongeveer de helft van de mezen die de voer-

Boomkruiper

tafels bezoeken de winter niet zouden overleven als ze door de mens niet worden bijgevoerd.

Bij het voeren van wilde vogels zijn er wel een aantal belangrijke punten die men goed in de gaten moet houden:
1.strooi nooit voedsel met zout, zoals bijvoorbeeld zoute pinda's
2. haal altijd goed de verpakkingsresten van het voer af, bijvoorbeeld de plastic beschermlaag van kaaskorsten.
3. zorg ervoor dat de vogels bij strenge vorst niet in het drinkwater kunnen baden.
4. voer nooit resten voer van kooivogels, dit in verband met het overbrengen van ziekten.

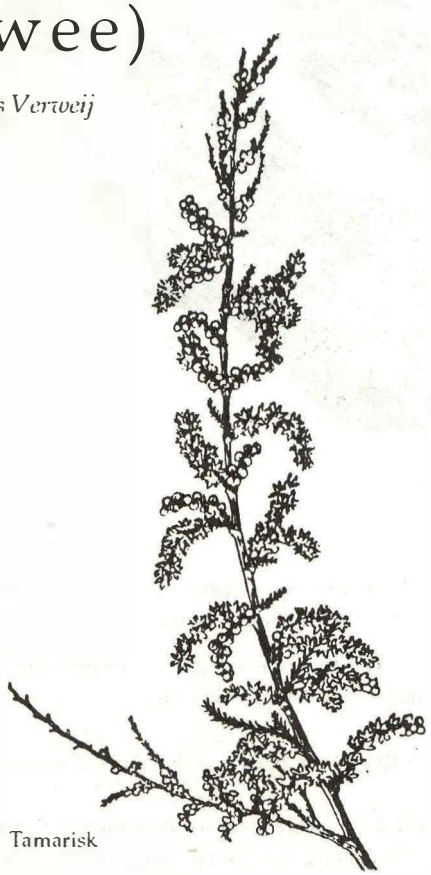
5. voer niet te dicht langs drukke wegen.
6. voer regelmatig en zorg ervoor dat er altijd wat te vinden is.
7. zorg ervoor dat de voederplank buiten bereik is van katten en dat hij in de buurt van wat hoge beplanting staat, zodat de vogels bij mogelijk gevaar een uitwijkmogelijkheid hebben.
8. maak het voerhuisje regelmatig schoon, dit om te voorkomen dat het een haard van allerlei ziekten wordt.
9. zorg ervoor dat het voer gevarieerd is, brood vult wel, maar geeft niet voldoende energie.
10. stop zeker op tijd met voeren, eind maart begin april. Jonge vogels die dan geboren worden moeten met natuurlijk voedsel grootgebracht worden, anders zullen zij zeker sterven.
Tegenwoordig kun je in de meeste dierspeciaalzaken complete maaltijden kopen om aan de vogels buiten te voeren. Van vetbolletjes, pindanetjes tot compleet uitgebalanceerd gemengd onkruidzaad.
Het is natuurlijk ook allemaal vrij gemakkelijk zelf te maken, wat oud frituurvet warm maken, wat zaad er doorheen mengen, af laten koelen en men heeft een pracht van een vetbol die je in de boom kan hangen. Ook een snoer van aan elkaar geregen ongepelde pinda's zorgt zeker voor succes, vooral mezen weten vaak heel behendig de pinda's eruit te pikken.
In elke tuin of op vrijwel elk balkon weten de vogels voer te vinden. Een leuke bijkomstigheid van het voeren is dat je de vogels vaak heel goed van dichtbij kunt bekijken en dat vanuit een lekker verwarmde kamer met een lekkere kop koffie erbij.

Vogeltrek over zee

Tijdens de sterntrek, afgelopen najaar, zijn weer vrij grote aantallen sterns per uur waargenomen, vooral Noordse Sterns en Visdieven, maar ook Grote Sterns, Dwergsterns en Zwarte sterns.
Omdat het verschil tussen een Noordse Stern en een Visdief op grote afstand niet of nauwelijks te zien in worden deze soorten in de regel genoteerd als "noordse dief".
Dat de aantallen zogenaamde "noordse dieven" op goede trekdagen hoog kunnen oplopen blijkt wel uit de volgende cijfers. De hieronder gegeven aantallen zijn geteld in één uur , een uurtotaal.
22 augustus: 653 exemplaren, 29 augustus: 290 exemplaren, 14 september: 287 exemplaren en 21 september: 156 exemplaren. Het uurtotaal-record van de "noordse dief" is vorig jaar augustus waargenomen, met 3600 exemplaren over zee in één uur.

Belevenissen in de Camargue (deel twee)

Kees Verweij

Tamarisk

In de vorige aflevering van De Strandloper (nr.3, september 1993) heb ik voornamelijk gesproken over de vogels, die we in mei jl. hebben aangetroffen in dit prachtige reservaat in Zuid-Frankrijk aan de monding van de Rhône.
Ditmaal wil ik wat nader ingaan op de bijzondere plantenwereld in deze omgeving. Het mediterrane klimaat (vochtige winters en hete zomers) biedt aan een groot aantal voor ons onbekende soorten bijzondere mogelijkheden. Reeds in de nabijheid van onze camping, vlak tegen het strand gelegen nabij het stadje Les Saintes Maries de la Mer, kwamen we verschillende opvallende soorten tegen. Zo bloeide vlak tegen het strand op verschillende plaatsen de Zeekamille, die wat gelijkt op onze kamillesoorten, maar toch duidelijk opvalt door zijn grote gele margrietachtige bloemen. Langs de paden groeide de forse Mariadistel, die bij ons soms gekweekt wordt. Kenmerkend zijn de glanzend groene, op de nerven witgemarmerde bladeren met stevige gele stekels.
Met een beetje geluk tref je nabij het strand ook de Strandviolier aan, die wat lijkt op onze Zeeraket, maar veel grotere bloemen heeft. Verder trokken diverse klaversoorten onze aandacht zoals bijvoorbeeld de laag over de grond kruipende Zeerupsklaver, met zijn grijsgroene viltige blaadjes.
Karakteristieke planten voor de uitgebreide zilte lagunes, die vlak achter het strand liggen zijn de Gelede melde, een ganzevoetachtige en Zeekraal. Op wat hogere gedeelten is er plaats voor struikgewas, dat voornamelijk uit Tamarisken bestaat, een struik die bij